

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนพยาบาล เทาที่
ผู้วิจัยได้ศึกษาคนควาพบว่า ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเรื่องนี้โดยตรงมาก่อนเลย แต่ทว่ามี
บทความการวิจัยอื่นที่คล้ายคลึง เกี่ยวข้องกัน และเน้นเฉพาะในบางเรื่องที่เป็นประโยชน์
พอจะประมวลสรุปได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีดังต่อไปนี้

การวิจัยในประเทศ

สายหยุด นิยมวิภาต ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดการศึกษาวิชาการพยาบาล
อายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ระดับอุดมศึกษา" โดยตั้งวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการ
ทราบถึงการจัดการ เรียนการสอนการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน
ตลอดจนความสัมพันธ์กับการจัดวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง แนวความคิดในการจัดลักษณะวิชา การ-
เรียนการสอน วิธีสอน สิ่งที่ช่วยในการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผล วิธีดำเนินการวิจัย
ได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์พยาบาลที่ทำการสอนในวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลย-
ศาสตร์ ในสถานศึกษาพยาบาล 17 แห่ง ทั้งในส่วนภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย
พบว่า ผู้รับผิดชอบวางแผนกำหนดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะจัดวิชาที่ใกล้เคียงกัน เขารวม
อยู่ในวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ การเตรียมการสอน ส่วนมากผู้สอนแต่ละคน
จะเตรียมการสอนของตนเอง และแบ่งกันคนละหน่วย (Unit) ตามความเหมาะสม ผู้สอน
ส่วนมากนิยมใช้สิ่งช่วยการสอนโดยใช้คู่มือการพยาบาล และใช้วิธีการศึกษาเฉพาะกรณี
(Case Study) มีส่วนน้อยที่ใช้วิธีการเขียนรายงาน วารสาร หุ่นจำลอง สไลด์
(Slide) และภาพยนตร์ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่นิยมการสอนแบบบรรยาย

มากกว่าวิธีการอื่น การวัดผลประเมินผลที่นิยมกันมากคือการใช้ข้อสอบแบบปรนัยวัดผล¹

สุภาภรณ์ ปัญญาธิกุล ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมฤทธิ์ผลในการสอนของนิสิตชั้นสูงสุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการให้ตอบแบบสอบถาม ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 409 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างจากนิสิตปีสุดท้ายของคณะต่าง ๆ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ก็คือ ปัญหาเนื่องจากคณะหรือมหาวิทยาลัย จัดการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสมหรือรัดกุมพอ เช่น การจัดจำนวนชั่วโมงเรียน วิชาเรียน การให้งานคนควา การจัดสอน การให้คะแนนและเกณฑ์การตัดสินผลการสอบ เกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ นั้น นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า บริการของห้องสมุดคณะฯ และหอสมุดกลางไม่สะดวกทั้งเวลาให้บริการ ระยะเวลาให้ยืมตำรา หนังสือต่าง ๆ และจำนวนหนังสือน้อย การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่เหมาะสมและไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่าเท่าที่ควร นอกจากนี้การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เพราะขาดความเข้าใจอันดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษา²

ต่อมา วิจิตร ศรีสุพรรณ ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย คณะแพทย-ศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพพยาบาล ตลอดจนปัญหาทั่วไปของนักศึกษาโดยวิธีส่งแบบสอบถาม ผลการวิจัยส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนพยาบาล ก็คือ ชั่วโมงการเรียนภาคทฤษฎีน้อย ชั่วโมงการปฏิบัติงานและการจัดประสบการณ์การเรียนรู่มากเกินไป วันหยุดพักผ่อนน้อยและส่วนใหญ่

¹สายหยุด นิยมวิภาต, รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง "การศึกษาวิชาพยาบาล โอสถ-ศาสตร์ รัศมีบัณฑิตศึกษา" (ขอนแก่น : คณะพยาบาลศาสตร์, 2516), หน้า 3.

²สุภาภรณ์ ปัญญาธิกุล, "ความสัมฤทธิ์ผลในการสอนของนิสิตชั้นสูงสุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509), (พิมพ์ที่).

ไม่กี่หุควันหุควาราชการและนักชัถกษัควัย¹

แสงวัน นิมติกิจจำรุณ ไคสำรวจปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาวิชาพยาบาล ของนักศึกษานุปริญญาพยาบาล ผดุงกรรมภักและอนามัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใชประชากรทั้งสิน 120 คน ผดการสำรวจสรูปไคว่า ปัญหาในคานการเรียน คือ หนังสือที่ไค คนควาสวนมาก เป็นภาษาอังกฤษ อานแล้วไมเขาใจ กับทั้งวิธีการสอนของครูไมสนุก ชวนไค เบื่อหน่ายไมอยากเรียน บางครังครูสอนเร็วเกินไป จคไมทัน สภาพของห้องเรียนไมเหมาะสม มีเสียงรบกวนจากภายนอกทำให้ชาคสมาธิ สำหรับคานความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักศึกษานั้น เห็นว่า ครูไคความสนิสนมและเป็นกันเองนอยไป บางครังครูไมมีเวลาไคนักศึกษาไคเขา พบหรือปรึกษาหารือเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น และครูยังเห็นว่า นักศึกษาเป็นเด็กไมไคความเป็นอิสระ เพียงพอ²

นิจกาล รัตนินทยา ไคสำรวจความชวยเหลือที่นักศึกษพยาบาลโรงเรียนพยาบาล นครราชสีมาคองการจากโรงเรียน ประชากรเป็นนักศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 รวมจำนวน 100 คน ผดปรากฏว่า

1. การเรียนภาคทฤษฎีมากเกินไป และเนื้อหาวิชาไมตรงกับภาคปฏิบัติ และ เนื่องจากนักศึกษาคองรับผิดชอบงานมาก จึงคองไคการพยาบาลบางอย่างนอกเหนือจากความรุ ที่ไคเรียนกอนขึ้นไปปฏิบัติงาน

005666

¹ วิจิตร ศรีสุพรรณ, "การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลผดุงกรรมภักและอนามัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510), (พิมพ์คึก).

² แสงวัน นิมติกิจจำรุณ, "การสำรวจปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาวิชาพยาบาลของนักศึกษานุปริญญาพยาบาล ผดุงกรรมภักและอนามัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2512" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512), (พิมพ์คึก).

2. สภาพห้องเรียนคับแคบ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก
3. ครูพยาบาลไม่มีความเข้าใจนักศึกษา คู่เกินไปทำให้นักศึกษากลับ
4. จำนวนหนังสือที่ใช้ในการค้นคว้ามีพอประมาณ¹

การศึกษาของ เสาวภา สารชนะ ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูพยาบาลที่
นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยต้องการ โดยการสุ่มตัวอย่างประชากร
280 คน รวบรวมข้อมูลโดยการใช่แบบสอบถามจำนวน 89 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาทั่วไปและวิชาชีพ นักศึกษาต้องการครู
พยาบาลที่รู้จักวิธีการสอน สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจนมากที่สุด

2. ด้านการสอน คุณสมบัติที่นักศึกษาต้องการมากที่สุดคือ มีความเข้าใจใน
หลักสูตรที่สอน

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูพยาบาลและนักศึกษาพยาบาล สิ่งที่ต้องการ
มากที่สุดคือหาโอกาสส่งเสริมให้ยูเรียนมีการศึกษาทอในชั้นสูง และต้องการให้ครูช่วยเหลือ
แนะนำ เมื่อฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

4. ด้านบุคลิกภาพของครู ต้องการครูที่มีความมั่นใจในงานเอง และสามารถ
ควบคุมอารมณ์ได้ และยังต้องการให้แต่งกายควยเครื่องแบบพยาบาลอีกควย

5. ด้านคุณวุฒิและวัยวุฒิ ต้องการครูพยาบาลที่มีวุฒิสูง ๆ ถึงขั้นระดับปริญญา
เอกมากที่สุด และส่วนวัยวุฒิต้องการอายุระหว่าง 25-30 ปีมาก²

¹นิจกาด รัตนนิตยา, "การสำรวจสิ่งทีนักเรียนพยาบาลโรงพยาบาลนครราชสีมา
ต้องการความช่วยเหลือจากโรงเรียน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513).

²เสาวภา สารชนะ, "คุณสมบัติของครูพยาบาลที่นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
สภากาชาดไทยต้องการ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2514).

นอกจากนี้ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการฝึกภาคปฏิบัติ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนกระทั่งการประเมินผล พบว่าไคมีผู้ใดศึกษาไว้หลายคน
ถึงเช่น

อรอนงค์ ธรรมลิขิตกุล ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบลักษณะครูพยาบาล
ภาคปฏิบัติที่นักศึกษาและพยาบาลประจำการของ การของโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย
โรงพยาบาลรามาริมที" โดยใช้นักศึกษาพยาบาลของโรงเรียนพยาบาลรามาริมที 94 คน เป็น
ประชากร ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าในการรวบรวมข้อมูล สรุปผลการวิจัยไคครั้งนี้
ในด้านการสอน นักศึกษาของครูพยาบาลภาคปฏิบัติที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างแท้จริง
สามารถถ่ายทอดความรู้ อธิบายข้อเท็จจริงได้ชัดเจน เขาใจในหลักสูตร สาธิตการพยาบาล
ด้วยความมั่นใจและเต็มใจทุกครั้ง ใหนักศึกษามีส่วนรวมในกิจกรรมการเรียนการสอน นำหลัก
วิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลทุกครั้ง รู้จักสนใจมีความเสมอคนเสมอปลาย ยอมรับ
ฟังความคิดเห็นของนักเรียน ไม่กล่าวโทษนักศึกษาต่อหน้าผู้อื่น มีอารมณ์มั่นคง มั่นใจในตนเอง
หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไคดี มีประสบการณ์ในการทำงานและสนใจ
ปรับปรุงแก้ไขงานการพยาบาลให้ก้าวหน้า¹

นภาพร นนทกร ไคทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนพยาบาลที่มีต่อ
การศึกษาภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลรามาริมที ปีการศึกษา 2516" ใช้นักศึกษาปีที่ 2
และ 3 จำนวน 70 คน เป็นประชากร และใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ปรากฏผล
ไคนี้ นักศึกษาพยาบาลเห็นว่าการศึกษาภาคทฤษฎีช่วยให้การฝึกปฏิบัติงานไคขึ้น ในการสอนภาค
ปฏิบัติบนหอผู้ป่วยนั้น นักศึกษาต้องการให้ครูสาธิตการพยาบาลข้างเคียง ให้มีการรายงานการ-

¹อรอนงค์ ธรรมลิขิตกุล, "การเปรียบเทียบลักษณะครูพยาบาลภาคปฏิบัติที่นัก-
ศึกษาพยาบาลและพยาบาลประจำการของ การของโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย
โรงพยาบาลรามาริมที พ.ศ. 2515" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2515).



ศึกษาดูช่วยเป็นรายบุคคล และนอกจากนี้นักศึกษายังเห็นว่า ครูพยาบาลไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา ให้อารมณ์มากกว่าเหตุผล และให้คะแนนภาคปฏิบัติไม่ยุติธรรม¹

ศิริพร รัตนมณี ใ้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการศึกษภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วย ตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นนักศึกษาคือ 3 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 60 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเห็นควยในการจัดการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยนั้นช่วยเสริมความรู้ให้กับนักศึกษาดีขึ้น อุปสรรคในการศึกษภาคปฏิบัติ ใ้แก่ การที่ไม่ได้รับการพิจารณาความคิดเห็นที่นักศึกษาแสดงออก ต้องรับผิดชอบดูช่วยมากเกินไปเป็นเหตุให้ผลงานไม่มีประสิทธิภาพ ครูพยาบาลไม่เป็นกันเองกับนักศึกษา ทำให้ไม่กล้าขอคำปรึกษาเมื่อมีข้อข้องใจ และสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาไม่อยากฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยเพราะให้คะแนนปฏิบัติงานไม่ยุติธรรม²

วาสนา แฉล้มเขตต์ ใ้สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อนิสิตฝึกสอนสาขาการพยาบาลจิตเวช โดยใช้ประชากรที่เป็นนักศึกษาพยาบาล จำนวน 166 คน และรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ผลการสำรวจส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษาพยาบาลต้องการให้มีการเฉลยข้อสอบทุกครั้ง และแจ้งผลการสอบอย่างรวดเร็ว เพราะการบอกใหญ่เรียนใ้ทราบถึงผลการเรียนของตนทำให้เกิดความพยายามที่จะแก้ไขส่วนบกพร่องของตนเองใ้ดีขึ้น และในขณะที่เกี่ยวกันตามผลการสอบเป็นไปควยดี ก็จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ผลการสอบเป็นสิ่งจูงใจใ้ให้นักศึกษา

¹ในภาพร นนทกร, "ความคิดเห็นของนักเรียนพยาบาลที่มีต่อการศึกษภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลรามาริมที ปีการศึกษา 2516" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2516).

²ศิริพร รัตนมณี, "ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการศึกษภาคปฏิบัติของนักศึกษานุปริญญาพยาบาลดุจครรภและอนามัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514), (พิมพ์ที่).

พยายามสนใจที่จะเรียนมากขึ้น¹

จำลอง แวพานิซ โคทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษา พยายามลดและหลังการฝึกปฏิบัติงานในหอผาคัด" โดยใ้ประชากรที่เป็นนักศึกษาพยาบาล ที่ใ้โดยผ่านการเรียนวิชาเทคนิคหอผาคัดทางทฤษฎีมาแล้ว จำนวน 68 คน จากโรงเรียนพยาบาล สามแห่งด้วยกัน โดยใ้แบบสอบถามวัดก่อนเข้าฝึกและหลังฝึกปฏิบัติงานในหอผาคัด ผลการ- ศึกษาวิจัยในส่วนที่เกี่ยวของกับการวิจัยเรื่องนี้คือ ความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชากับการสอนใน ชั้นเรียน นักศึกษามีความเห็นว่ เนื้อหาวิชาที่สอนน้อยไม่เหมาะสมกับการจัดชั่วโมงการเรียน และเนื้อหาวิชายังไม่ละเอียด ไม่ครอบคลุมพอที่จะนำไปใ้ใช้ในการฝึกปฏิบัติงานใ้เพียงพอ ส่วน ความสัมพันธ์ของการเรียนภาคทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัตินั้น นักศึกษาเห็นว่า ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน แต่เห็นควยเป็นอย่างมากในการจัดใ้ฝึกปฏิบัติงาน เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ที่แท้จริง และต้องการใ้มีการฝึกปฏิบัติ เพราะช่วยใ้มีความมั่นใจ เข้าใจความรู้ที่ใ้เรียน มาดีขึ้น ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ควรจัดควบคู่กับการเรียนภาคทฤษฎี หรือหลังจาก เรียนภาคทฤษฎีเสร็จแล้วใหม่ ๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยในเรื่องนี้ยังใ้ขอเสนอแนะไว้ดังนี้

1. คานการบริหารงานของสถาบัน ผู้บริหารควรวางโครงการและกำหนด วัตถุประสงค์การฝึกปฏิบัติใ้ละเอียดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาและวัตถุประสงค์ของสถาบัน ในการจัดประสบการณ์การศึกษภาคปฏิบัติ ควรคำนึงถึงความสำคัญของการศึกษาจากความ- ท้องการคานบริการของโรงพยาบาล และสถาบันควรพยายามปรับปรุงคานการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยจัดใ้มีครูที่มีคุณสมบัติและจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา ใ้ความช่วยเหลือแนะนำ

¹วาสนา แฉลมเขตต์, "ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีค่อนิสิตฝึกสอนสาขา การพยาบาลจิตเวช แผนกวิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการ- ศึกษา 2518" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

อย่างใกล้ชิด

2. คานการสอน ครูพยาบาลควรจัดให้มีประมวลการเรียนการสอนวิชานี้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติใหญ่ๆ ตามหลักการและวิธีการเรียนการสอน โดยเขียนวัตถุประสงค์ เจเนออน ประกอบกับการเลือกเนื้อหาวิชา วิธีสอน อุปกรณ์และวิธีประเมินผล ให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ครบถ้วน และทำการปรับปรุงแก้ไขเป็นครั้งคราว เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

3. คานการจัดประสบการณ์การเรียนรูในการฝึกงานในห้องผ่าตัด ต้องจัดให้สอดคล้องสัมพันธ์กับการศึกษาทางภาคทฤษฎี โดยเริ่มจากง่ายไปหายาก และควรจัดให้มีการประชุมกลุ่ม แสดงความคิดเห็น เสนออภิปรายปัญหาต่าง ๆ ที่พบในขณะปฏิบัติงานและขอแก้ไข

4. การประเมินผลการเรียนการสอน ควรปฏิบัติตามมาตรการที่สถาบันกำหนดไว้ แต่ปรับปรุงให้ไคมาตรฐานโดยยึดวัตถุประสงค์ของการเรียนภาคปฏิบัตินั้น เป็นเกณฑ์ การประเมินผลที่คักของครูจักนักศึกษาเป็นรายบุคคล สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ให้ผู้เกี่ยวข้องรวมประเมินผลควย และควรแจ้งให้นักศึกษาทราบถึงหลักเกณฑ์การให้คะแนน แจ้งให้ทราบถึงคะแนนปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อให้นักศึกษาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง¹

นอกจากเอกสารการวิจัยในคานการศึกษาพยาบาลแล้ว ก็ยังมีผู้ที่ไคทำการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรการศึกษาทั่วไป ดังนี้

ปรีคา เชื้อตระกูล ไคทำการวิจัยเรื่อง "งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาศังกักเทศบาลในภาคกลาง" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษภายในโรงเรียนประถมศึกษาศังกักเทศบาลในภาคกลาง และศึกษาปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนคังกล่าวควย โดยการแจกแบบสำรวจขอมูลไปยังผู้บริหาร

¹จำลอง แวพานิซ, "ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

การศึกษา นักวิชาการและผู้อุปถัมภ์นักเรียน ปรากฏผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรของโรงเรียน ดังนี้ งานวิชาการ ผู้บริหารเข้าใจเรื่องหลักสูตรดีมาก เกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูใหญ่ ผู้บริหารและประชาชนเห็นว่าครูใหญ่ปฏิบัติค่อนข้างมาก แต่นักวิชาการเห็นว่าปฏิบัติปานกลาง งานการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่โรงเรียน นักวิชาการเห็นว่า ผู้บริหารปฏิบัติน้อยมาก และผู้บริหารมองเห็นว่า นักวิชาการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวการสอนของโรงเรียนน้อยมากเช่นกัน งานบริหารวิชาการ บางเรื่อง เช่น การจัดกิจกรรมนักเรียน การทำโครงการสอน การจัดหาหนังสือให้ครูอ่าน ประกอบความรู้ ปฏิบัติน้อยมาก นอกจากนี้ปัญหาครูสอนไม่ตรงกับความต้องการตามความเห็นของผู้บริหารและนักวิชาการ ส่วนเสรีภาพในการจัดทำขอทดสอบทั้งผู้บริหารและนักวิชาการ เห็นว่ามีมาก

ธีระ ประवालพฤษ์ ได้ศึกษาวิจัยการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 6 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสาขาวิชา อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 6 จำนวน 8 โรงเรียน ยกเว้นโรงเรียนมัธยมแบบประสม การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามตรวจสอบและมาตราส่วนประมาณค่า ผลการวิจัยพบว่าการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายใหม่นี้ มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนบุคลากร บุคลากรที่มีอยู่ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่ทั่วถึง การสอนในทุกหมวดวิชามีปัญหาการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ในการบริหารหลักสูตร จัดเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมากเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เปิดสอนทั้งหมด จัดยากและการสอนไม่สามารถสอนให้ทันตามกำหนดเวลาได้ การจัดโปรแกรมการเรียนของหลักสูตรไม่สอดคล้อง

1 ปรีดา เชื้อตระกูล, "งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาศึกษาสังกัดเทศบาลในภาคกลาง ปีการศึกษา 2518" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

กับความต้องการของสภาพท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้มีปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เช่น หนังสืออ่านประกอบ หลักสูตร คู่มือการประเมินผลการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติในหมวดวิชาชีพ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมวิชาการ ปัญหาการวัดประเมินผล ใช้วิธีการประเมินผลในแต่ละสายวิชาไม่เหมือนกัน¹

การวิจัยในต่างประเทศ

ในปี 1966 ซี อี เทอร์เนอร์ (C. E. Turner) ได้กล่าวถึงการจัดสอนสุขศึกษาในวิทยาลัยครูว่าควรได้มีการวางหลักสูตรให้เหมาะสมเพื่อที่จะให้นักศึกษามีความรู้และประสบการณ์ทางคานสุขศึกษาอย่างแท้จริง โดยจัดหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตรควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของสังคมและปัญหาที่จะต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์ฉุกเฉิน และสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ
2. หลักสูตรควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมตัวครูในอนาคต ฉะนั้นต้องให้มีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายนี้อย่างแท้จริง
3. หลักสูตรควร เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาวิชา บทเรียน และการประเมินผล
4. หลักสูตรควรจัดให้สอดคล้องกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และพื้นฐานทางคานปรัชญา
5. สถานที่ในการศึกษาภาคปฏิบัติควรจัดให้เหมาะสม²

¹ วีระ ประवालพฤษ์, "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 6" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

² C.E. Turner, Planning for Health Education in Schools, (5th. ed., Great Britain : C.V. Mosby Co., 1966), pp. 105-128.

ปี ค.ศ. 1970 เฟรม ฮิมส์ (Ferm H, Mims) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อพฤติกรรมของครู" ที่โรงเรียนพยาบาลในมหาวิทยาลัยซินซินนาติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 และปีที่ 4 จำนวน 150 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scale) และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับงานการบริหารงานของคณะ หลักสูตรที่ใช้ในการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน และพฤติกรรมที่แสดงออกของคณาจารย์ในคณะ ผลการวิจัยปรากฏว่า พฤติกรรมของครูที่พึงประสงค์ คือ ให้คะแนนนักศึกษาอย่างยุติธรรม มีความสามารถกระตุ้นนักศึกษาให้สนใจในบทเรียน สามารถจักล้ากับเนื้อหาในหลักสูตรการสอนได้อย่างเหมาะสม มีความรู้ความสามารถในการค้นคว้าวิทยาการใหม่ ๆ และรู้จักวิธีการถ่ายทอดให้แก่นักศึกษาได้อย่างดี¹

มาร์กาเรต ดี. จาคอบเซน (Margaret D. Jacobsen) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของครูพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้ประชากรคือนักศึกษาพยาบาลจากมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ควบกัน รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 8 คน ขณะสัมภาษณ์ไม่มีครูอยู่ด้วย และให้นักศึกษาเขียนพฤติกรรมของครูพยาบาลในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ในเวลา 50 นาที และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ด้านผลประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับ คือ ครูคอยช่วยเหลือเมื่อมีผู้ป่วยอาการหนัก คอยให้ความร่วมมือสม่ำเสมอ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ ครูไม่สนใจต่อนักศึกษา หลีกเลียงการปฏิบัติงานและปล่อยให้นักศึกษาทำงานตามลำพัง มาตรวจเมื่อเสร็จแล้ว

2. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาทั่วไปและวิชาชีพ พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือ ครูควรเป็นแหล่งวิชา และเป็นที่ปรึกษา ในเวลาสอนต้องเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่าง

¹Ferm H. Mims, "Student Evaluate Faculty," Nursing Outlook, Vol. 18, No. 7 (July, 1970): 53-55.

บุคคล พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ ชอบตำหนิติเตียนเวลาปฏิบัติงาน ไม่อธิบายเหตุผลและชี้แจงเพิ่มเติมเมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ

3. คำนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่พึงประสงค์ คือ เวลาสอนควรมีวิธีจูงใจให้นักศึกษาอยากรู้ รู้จักคิด ตั้งใจสอน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ สอนโดยการอ่านจากบทเรียน

4. คำนสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา ที่พึงประสงค์คือ ครูช่วยแนะนำเป็นรายบุคคลเมื่อนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานผิดพลาด และให้ความอบอุ่นเป็นกันเอง จริงใจและให้ความสนใจนักศึกษา ส่วนที่ไม่พึงประสงค์ใดแก่ การวากลวาทักเตือนตอหนามบุคคลอื่น และไม่เห็นอกเห็นใจ เขาใจนักศึกษา

5. คำนการประเมินผลภาคปฏิบัติ ที่พึงประสงค์คือ ครูและนักศึกษาช่วยกันประเมินผล พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ ไม่เปิดโอกาสให้ซักถาม หรือเปิดโอกาสให้ซักถามได้ แต่ครูไม่สามารถบอกได้ว่านักศึกษามีข้อบกพร่องที่ใด¹

บารารา เจ โลเวอร์รี่ และคณะ. (Barbara J. Lowery, and Others) ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลและคณาจารย์ในการประเมินการสอนของอาจารย์" ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี จำนวน 386 คน ปริญญาโท จำนวน 73 คน และคณาจารย์จำนวน 74 คน จากวิทยาลัย 4 แห่ง ของ Eastern Metropolitan ให้ตอบแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลและคณาจารย์มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ต้องการอาจารย์ที่มีประสบการณ์คำนการสอน มีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับนักศึกษาเป็นอย่างดี ให้คำแนะนำ สนใจรับฟังและยอมรับความ-

¹ Margaret D. Jacobsen, "Effective and Ineffective Behavior of Teachers of Nursing as Determined by their Students," Nursing Research. Vol. 15, No. 3 (Summer, 1966), 218.

คิดเห็นของนักศึกษา ให้ความยุติธรรมกับนักศึกษาทุกคน และควรมีอารมณ์ขันและเชื่อมั่นในตนเอง¹

บารบารา เจเนต โอเคลย์ (Barbara Jeanett Oakley) ได้วิจัยถึง การประเมินผลการสอนและการตั้งเป้าหมายของอาจารย์ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยบัลติมอร์ ในปีการศึกษา 1972 โดยใช้แบบสอบถามการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์และการตั้งเป้าหมายของอาจารย์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และทดสอบค่าไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า การตั้งเป้าหมายเฉพาะที่อาจารย์ได้จัดทำขึ้นนั้น มีส่วนช่วยในการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก อาจารย์ที่ทำงานนอกเวลานั้นก็เต็มใจที่จะรวมในการวางจุดมุ่งหมายน้อยกว่าอาจารย์ประจำ ผลการประเมินที่ไคร์รับโดยอาจารย์ประเมินตนเอง และจากที่นักศึกษาประเมินอาจารย์นั้นใกล้เคียงกับสภาพการสอนที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ²

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ พอที่จะสรุปได้ว่า การบริหารงานในสถานใด ๆ ก็ตาม ควรจะต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และวิธีการหนึ่งที่จะประเมินการบริหารงานของสถาบันใด ๆ โดยรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาหรือผู้ที่สำเร็จจากสถาบันนั้น ๆ กว ย มีไว้จะฟังแต่ความคิดเห็นของผู้บริหารและ

¹Barbara J. Lowery, and Others, "Nursing Students and Faculty Opinion on Student's Evaluation of Teachers," Nursing Research, Vol. 20, No. 5 (September-October, 1971), 436 - 439.

²Barbara Jeanette Oakley, "Student Evaluation of Faculty Teaching and Goal Setting," Dissertation Abstracts. Vol. 34, No.11 (May, 1974), 6913 A.

คณาจารย์ที่ทำการสอนเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเกิดความคิดที่จะทำการศึกษาถึงการบริหาร
หลักสูตรของโรงเรียนพยาบาลต่าง ๆ จากทั้งสามฝ่าย ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้านี้จะช่วยให้
เข้าใจถึงความคิดเห็นและปัญหาในด้านการบริหารหลักสูตรในแง่ของการจัดการเรียนการสอน
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งการฝึกภาคปฏิบัติ ตลอดจนการประเมินผล ซึ่งอาจ
นำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป.